

ÉV VÁLYOGHÁZA 2013

Otthon a Pilisben

Csóka Balázs
fotó: **Sebestyén** István

A pilisi falu legszebb fekvésű telkét vette meg egy régi kis vályogházzal a fiatal pár 2004 őszén. A hely hangulata, a völgyre és a hegyekre néző panoráma megragadta őket, de a ház kicsinek és elhanyagoltnak bizonyult, bővíteni kellett.

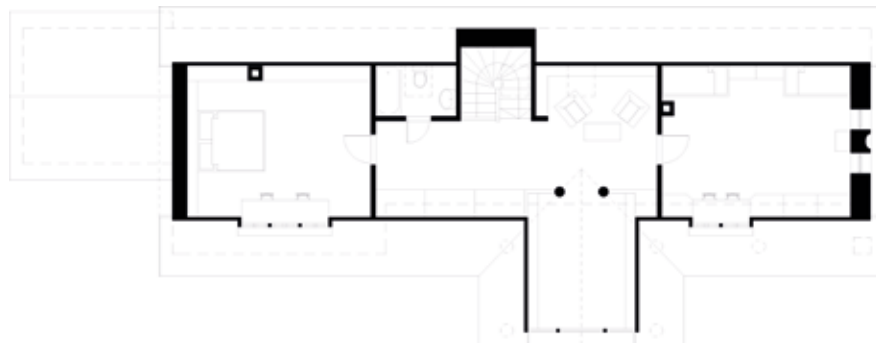
Az épület közel 25 méter hosszú volt, az első három helyiségben laktak régen, hátul pedig egy kamra és egy istálló állt. Ezeket rossz állapotok miatt le kellett bontani, az első szobákat viszont megtartottuk eredeti funkciójukban, így a tisztaszobából lett a nappali, a konyha (benne a tűz) pedig maradt a ház közepén. Ez különösen fontos volt, mivel el akartuk kerülni, hogy a ház közepére, a tűz helyére a fürdőszoba épüljön. Sajnos hasonló átalakításkor általában éppen a WC kerül oda, így a lelket felfelé emelő tűz helyett csak a lefelé húzó sötétséget kapjuk, elveszítve ezzel a parasztház lényegét adó térszervezés központi elemét. Itt megőriztük az eredeti térsort, a ház közepén a tűzhely és a családi asztal áll. Az udvarról a tornácra keresztül belépő ide tér be.

A földszinti fürdőszobát hátul, a hálószoba mellett alakítottuk ki az újjáépített részben. Itt kapott helyet a kazánház, valamint mögötte a melléképületben a fatároló és egy kamra. Az új épület pontosan olyan hosszú lett, mint a régi volt, oldalirányban pedig egy tornáccal szélesítettük ki. Így a tetőtérben is használható méretű tereket kaptunk – ide a központi gyerekjátékos köré szervezve hálószobák és egy fürdőszoba került.

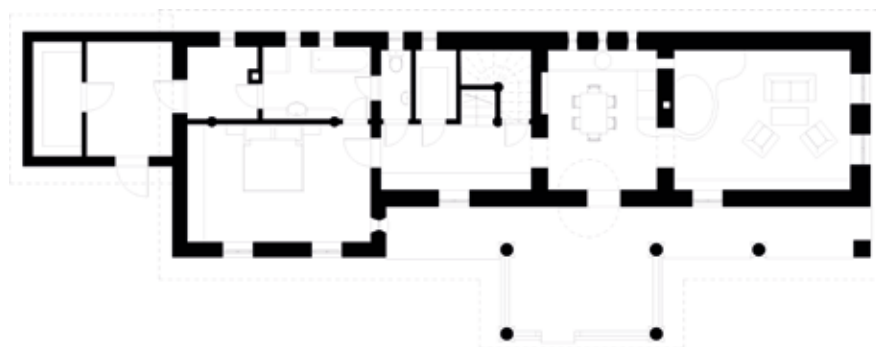
Az épület kivitelezése 2005 őszén kezdődött, én ebben az időszakban hetente, kéthetente jártam ki Árpáddal, a tulajdonossal a házhoz művezetni. Tanulságos, emberformáló időszak volt számomra a középkorú mesterek között helytállni. Másrészt itt is beigazolódott Makovecz Imre mondása, hogy a házépítésnél nemcsak házat, hanem embert is építünk. Árpád, aki egyébként egy

Építész: Csóka Balázs
Mester: Tamás Gábor
Statika: Pongor László
Építés éve: 2005

Emeleti alaprajz ▶

Földszinti alaprajz ▶

esztergomi középiskolában informatikatanár, eleinte kicsit nehezen értett szót a mesterekkel, de az építés végére eljutott oda, hogy miután három magát mesternek mondó kontárt zavart el, a hajópadlót ő maga rakta le.

A tervezés és az építés folyamán amit lehetett, megmentettünk az építőanyagokból: a téglá, a tornác burkolata, a fafödém gerendázata és a cserép is bontásból származik. Ezzel elértük, hogy a házat látva olyan érzésünk van, „mintha

mindig is ott állt volna”. Ez pedig – ha kimondatlanul is, de – határozott célunk volt.

A beköltözés óta már sok év telt el, a növényzet körbevette a házat, a család pedig nagyon jól érzi benne magát. Az épület 2013-ban elnyerte az *Év vályogháza* címet.

Sustainable Architecture Ageless Adobe House in the Pilis Mountains

Coordinated by architect Balázs Csóka, restoration works preserved the original division of space inside the little old adobe house. The fireplace and the family table were left standing in the middle of the house while the renovated wing on the ground floor was fitted with a modern bathroom. A veranda was added to the building, allowing the creation of larger, more functional rooms in the loft. Where possible, the original building materials were reused, such as bricks, the timber roof truss and the roof tiles. Even the exterior finish layer of the veranda was made out of original materials, making the house look like as if it has always been standing there, unchanged.

